

ТП Ревизија ВИТАНОВА – Струмица

ИЗВЕШТАЈ

**Од Ревизијата на консолидираните финансиските извештаи за 2019 г.
На ГРОЗД АД Струмица**

Струмица, Мај 2020

ТП Ревизија ВИТАНОВА – Струмица

ДО

АКЦИОНЕРИТЕ НА ГРОЗД АД Струмица

Извештај за консолидираниите финансиските извештаи

На ваше барање извршивме ревизија на приложените консолидираните финансиски извештаи на ГРОЗД АД Струмица, кои што го вклучуваат Консолидираниот извештај за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2019, како и Консолидираниот извештај за сеопфатна добивка за периодот, Консолидираниот извештај за промени во главнината и Консолидираниот извештај за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за Консолидираниите финансиски извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и за интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија прифатени и објавени во Службен Весник на Република Македонија (79/2010). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективното презентирање на финансиските извештаи на друштвото за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективността на интерната контрола на друштвото. Ревизијата исто така вклучува оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

ТП Ревизија ВИТАНОВА – Струмица

Мислење

Според наше мислење, консолидираните финансиски извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти финансиската состојба на ГРОЗД АД Струмица, заклучно со 31 декември 2019 година, како и на неговата финансиска успешност, промените во капиталот и неговите парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република С. Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Менаџментот на друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишен извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва.

Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да изразиме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај за работа со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со MCP 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидирани финансиски извештаи.

Финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни, во сите материјални аспекти, со консолидираната годишна сметка и ревидираните консолидираните финансиски извештаи на ГРОЗД АД Струмица за годината што заврши на 31 декември 2019 год.

Во Струмица, 20.05.2020 год.

Во име на

ТП Ревизија ВИТАНОВА-Струмица

Кети Витанова, Овластен ревизор

ГРОЗД АД Струмица

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА 2019 ГОДИНА

СОДРЖИНА:

Страна

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

Консолидиран Извештај за сеопфатна добивка за 2019 г	2
Консолидиран Извештај за финансиската состојба на ден 31.12.2019 г	3
Консолидиран Извештај за паричните текови за 2019 г	4
Консолидиран Извештај за промените на главницата за 2019 г	5
Белешки кон консолидираните финансиските извештаи	6-28

ГРОЗД АД Струмица

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ

За годината што завршува на 31 Декември 2019 и 2018 (во 000 ден)

	Белешки	01.01. - 31.12.	
		2019	2018
Приходи од продажба	4	349.811	403.086
Останати оперативни приходи (добивка)	5	13.609	27.124
Промени на залихите на готови производи и производството во тек		36.972	(14.024)
Потрошени материјали и ситен инвентар	7	(160.018)	(177.724)
Набавна вредност на стоки и материјали	8	(23.176)	(20.028)
Услуги со карактер на материјални трошоци	9	(31.783)	(25.859)
Плати и надомести	10	(58.716)	(55.493)
Трошоци за депрецијација и амортизација	11	(33.971)	(35.277)
Нематеријални трошоци од работењето	12	(48.071)	(45.866)
Останати трошоци од работењето од редовни активности	13	(3.688)	(7.223)
Добивка/загуба од оперативно работење		40.969	48.716
Финансиски приходи	6	14.656	14.511
Финансиски расходи	14	(1.694)	(1.227)
Добивка/загуба пред оданочување		53.931	62.000
Данок од добивка	15	(4.310)	(5.097)
Добивка/загуба од редовно раб. по оданочување		49.621	56.903
Број на акции:		25.551	25.551
Заработка по акција (во МКД)	16	1.942,0	2.227,0

Составен дел на овој биланс се и Сметководствените политики и објаснувачките белешки

Одговорен сметководител

Султанка Ташева

Директор
Васе Митев

ГРОЗД АД Струмица

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ

на 31 Декември 2019 и 2018 (во 000 ден)

СРЕДСТВА		2019	2018
Долгорочни средства			
Материјални средства	17	480.629	477.578
Долгорочни финансиски средства	18	67.536	39.121
		548.165	516.699
Тековни средства			
Залихи	19	214.767	173.327
Побарувања за аванси во земјата	20	4.144	3.608
Парични средства и еквивал на парични средства	21	102.619	105.524
Побарувања од купувачи	22	86.791	66.633
Побарувања од државата и други институции	23	1.119	2.821
Останати побарувања и АВР	24	5.697	9.060
		415.137	360.973
ВКУПНА АКТИВА		963.302	877.672

КАПИТАЛ И ОБВРСКИ

Капитал и резерви

Запишан основен капитал на матично друштво	ПГ	88.162	88.162
Малцински Акционерски капитал		21.865	9.104
Ревалоризациона резерва	ПГ	29.497	30.939
Резерви	ПГ	86.446	86.446
Акумулирана добивка/загуба	ПГ	607.566	532.562
Добивка за финансиската година	БУ	49.621	56.903
		883.157	804.116

Долгорочни обврски	26	11.711	21.483
---------------------------	-----------	---------------	---------------

Тековни обврски

Обврски спрема добавувачи	27	60.757	39.550
Обврски за аванси депозити и кауции	28	-	20
Краткорочни обврски за даноци, придонеси и др. давачки	29	2.453	5.308
Обврски према вработените	30	2.715	2.889
Останати краткорочни обврски, останати резервирања и ПБР	31	388	112
Краткорочни финансиски обврски	32	2.121	4.194
		68.434	52.073

ВКУПНО КАПИТАЛ И ОБВРСКИ		963.302	877.672
---------------------------------	--	----------------	----------------

Составен дел на овој биланс се и Сметководствените политики и објаснувачките белешки

Одговорен сметководител

Султанка Ташева

Директор

Васе Митев

ГРОЗД АД Струмица

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ ЗА ПЕРИОДОТ за годината која завршува на 31.12.2019 и 31.12.2018 (во 000 денари)

Готовински текови од деловни активности	2019	2018
Нето добивка/загуба после оданочување	49.621	56.903
Промени - Зголемување/намалување на :		
Залихи	(41.440)	16.319
Побарувања од купувачи	(20.158)	17.642
Побарувања за дадени аванси на добавувачи	(536)	551
Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	1.702	2.072
Побарувања од вработените		
Останати краткорочни побарувања и АВР		
Обврски спрема добавувачи	21.207	(36.909)
Обврски за аванси, депозити и кауции	(20)	(597)
Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести за плата	(2.855)	3.281
Обврски кон вработените	(174)	222
Тековни даночни обврски		
Обврски по заеми и кредити	(2.073)	(4.442)
Останати краткорочни обврски и ПБР	276	112
	5.550	55.154
Готовински текови од инвестициони активности		
Директни набавки на нематеријални и материјални средства	(31.466)	(1.665)
	(31.466)	(1.665)
Готовински текови од финансиски активности		
Зголемување/намалување на краткорочни пласмани	3.363	9.610
Зголемување/намалување на долгорочни кредити	(9.772)	(11.805)
Зголемување/намалување на капиталот	29.420	(4.383)
Краткорочни финансиски вложувања		
	23.011	(6.578)
Зголемување/намалување на паричните средства	(2.905)	46.911
Парични средства на почеток на годината	105.524	58.613
Парични средства на крајот на годината	102.619	105.524

Составен дел на овој биланс се и Сметководствените политики и објаснувачките белешки
Одговорен сметководител

Султанка Ташева

Директор
Васе Митев

ГРОЗД АД Струмица

Консолидиран извештај за промена на главнината на 31 декември 2019 (во 000 денари)

Позиција	Основна главнина	Малцинско учество	Задржана добивка/ загуба	Добивка/ загуба за годината	Резерви	Вкупно
Состојба на 01.01.2019	88.162	9.104	532.563	56.903	117.384	804.116
Промени на капиталот за 2019 (во зависно друштво ЖитоСтр.)			18.101			18.101
Малцински Акционерски капитал		12.761				12.761
Издавање /објавување на акционерски капитал						-
Дивиденди - за членови на УО						-
Вкупна сеопфатна добивка за год.				49.621		49.621
Трансфер/пренос на задржана доб.			56.903	(56.903)	(1.442)	(1.442)
Состојба на 31.12.2019	88.162	21.865	607.567	49.621	115.942	883.157
Состојба на 01.01.2018	88.162	9.104	458.355	74.208	121.768	751.597
Промени на капиталот во 2018						-
Малцински Акционерски капитал						-
Издавање /објавување на акционерски капитал						-
Дивиденди						-
Вкупна сеопфатна добивка за год.				56.903		56.903
Трансфер/пренос на задржана доб.			74.208	(74.208)	(4.384)	(4.384)
Состојба на 31.12.2018	88.162	9.104	532.563	56.903	117.384	804.116

Составен дел на овој биланс се и Сметководствениите политики и објаснувачките белешки

Одговорен сметководител
Султанка Ташева

Сл

Директор
Васе Митев

[Signature]

ГРОЗД АД Струмица

1. ОПШТИ ПОДАТОЦИ ЗА ДРУШТВОТО

Назив и регистрација:

Акционерско друштво ГРОЗД АД Струмица

Форма на трговското друштво : АД

ЕМБС -4045246

Седиште, телефон, е-маил

Седиштето на друштвото се наоѓа на ул Цветан Димов-66-Стадион/Струмица, Струмица

Тел: 034 344-249

е-маил : grozd@grozd.mk

Дејност и вработени :

Основна дејност на друштвото е производство на освежителни пијалоци; производство на минерална вода и друга флаширана водаалкохолни . Покрај ова друштвото е регистрирано и за вршење на дејност според регистрацијата на друштвото.

- Вкупниот број на вработени на 31.12.2019 година е 158 вработени (2018;174)

Основачи и одговорност:

Основачи на друштвото се :

1. Акционери согласно со акционерска книга

Вид на акции: обични 25.551

Број на издадени акции : 25.551

Номинална вредност на една акција 50 ЕУР

Запишан капитал : 1.277.550 ЕУР

Број на иматели 42

Број на сопственички позиции 43

Овластувањата и одговорноста на акционерското друштво во правниот промет со трети лица е неограничено и за обврските одговара со целиот свој имот.

Лице овластено за застапување е Васе Митев, Извршен директор без ограничувања во внатрешниот и надворешниот промет.

Овие финансиски извештаи се одобрени од одборот на директори на 19.03.2020

ГРОЗД АД Струмица

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2. Основа за составување на финансиските извештаи

2.1. Основ за подготовка на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 2 до 27 и објаснувачките белешки кон нив, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (во понатамошниот текст сметководствени стандарди прифатени во Република Македонија). Се бара финансиските извештаи составени според важечките прописи да ја одразуваат примената на целокупните (деталните) прописи што се однесуваат на примената на сметководствени принципи. Во извесни случаи претпријатието може да изврши избор на одредена сметководствена политика во рамките на пропишаните сметководствени политики; во други случаи претпријатието може самостојно да одлучува дали, или нема да ја примени пропишаната сметководствена политика.

Менаџментот конзистентно ги применува одобрените сметководствени политики во соодветните пресметковни периоди.

Финансиските извештаи за годините кои завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година на Друштвото ги презентираат финансиската состојба, резултатите од работењето, паричните текови и промените на капиталот на сите организациони единици на територијата на Република Македонија.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2019 и 2018 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година. Денарот претставува официјална известувачка валута на Друштвото. Сите други трансакции во валута различна од официјалната се сметаат за трансакции во странска валута.

Финансиските извештаи за друштвото се Консолидирани, во нив се содржани ревидираните финансиски извештаи на Струмичко Поле АД Василево и неревидираните Финансиски извештаи на Жито Струмица АД Струмица. Грозд АД е доминантен сопственик и во двете друштва: Во Струмичко Поле АД Василево со 98.98 %, а во Жито Струмица АД Струмица со 88.27% со управувачка моќ врз оперативните и финансиски активности на двете друштва.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за недвижностите, постројките и опремата (НПО) и нивната амортизација, кај кои се вршени корекции во минатите години врз основа на принципот на ревалоризација со примена на унифицирани коефициенти на пораст на цените на производителите на индустриски производи, кои ги објавува Државниот завод за статистика на Република Македонија и за вложувањата расположливи за продажба кои се признаени според нивната објективна (пазарна) вредност.

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

ГРОЗД АД Струмица

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека друштвото ќе продолжи да работи во догледна иднина. Друштвото нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу.

Основните сметководствени политики применети при составувањето на финансиските извештаи, се конзистентни со оние применети при составувањето на финансиските извештаи за 2018 година, доколку поинаку не е наведено во натамошниот текст.

Изготвувањето на финансиските извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија бара од раководството на Друштвото употреба на проценки и претпоставки кои влијаат на прикажаните износи на средствата и обврските и обелоденувањето на неизвесни средства и обврски на денот на финансиските извештаи, како и на приходите и трошоците во извештајниот период. Овие проценки и претпоставки се засновани на информациите достапни на датумот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба. Овие проценки се разгледуваат периодично и промените во оценките се прикажуваат во периодите во кои истите стануваат познати.

Најзначајната употреба на расудувањата и проценки, кои се обелоденети во прегледот на значајните сметководствени политики и соодветни објаснувачки белешки се однесуваат на обезвреднување на финансиските и нефинансиските средства, финансиските обврски и проценката за резервирања за судски спорови.

Споредливите износи ги претставуваат ревидираните финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2018 година.

3.1. Приходи

Во согласност со прописите, приходите од работењето и останатите соодветни приходи се искажани по фактурна вредност, во моментот на нивното настанување. Ова значи дека приходите се мерат по објективна вредност на добиениот надоместок или побарувањето. Приходите се признаваат ако истовремено пораснат средствата или се намалат обврските.

3.1.1. Приходите од продажба на производи и услуги

Приходите од продажба на производи и стоки се мерат по објективната вредност на примените средства или побарувања, намален за враќање на стоките, трговските попусти и количинските работи.

Приходот се признава во билансот на успех кога:

- На купувачот се пренесени значајни ризици и користи од сопственоста над производите;
- Друштвото не задржува, ниту трајно управување, ниту контрола над производите;
- Износот на приходите приходите може веродостојно да се измерат;
- Е веројатно дека продадените производи ќе се наплатат односно кога веројатно е дека економските користи ќе дојдат како прилив на друштвото

ГРОЗД АД Струмица

- Трошоците кои настанале или кои ќе настанат во врска со трансакцијата може со сигурност да се измерат и соодветен доказ за трансакцијата постои.

3.1.2. Исправка на побарувањата на товар на трошоците

За реализацијата од претходните пресметковни периоди и за онаа која во тековниот пресметковен период е пресметана во корист на приходите се врши исправка на побарувањата на товар на трошоците.

3.1.3. Приходите од продажба на кредит

Приходите од продажба на кредит се признаваат во целост во корист на вкупниот приход во периодот во кој испораката е извршена.

3.1.4. Останатите приходи

Останатите приходи претставуваат приходи кои не потекнуваат од основната дејност на Друштвото.

3.1.5. Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од дивиденди, капитални добивки од продажба на хартии од вредност, приходи од камати и курсни разлики.

Дивидендите се признаваат како приходи кога ќе се утврди правото за примање на истата. Каматите се признаваат на пресметковна основа за периодот за кои се однесуваат.

3.2. Расходи

3.2.1. Трошоци на реализација и расходи

Трошоците на реализација ги содржат сите трошоци кои се настанати во текот на годината и кои се директно поврзани со остварената реализација (приход под точка 3.1.), и нивната висина е зависна од висината на реализацијата.

Трошоците се признаваат во зависност од степенот на извршување на датумот на сочинување на билансот.

Општи, административни и трошоци на продажба ги содржат сите трошоци кои се настанати во текот на годината и кои не се директно поврзани со остварената реализација, што значи дека нивната висина е независна од висината на реализацијата.

Друштвото се придржува до следните критериуми при признавање на расходите:

- Расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, што е возможно да се измери со сигурност;

- Расходите имат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;

- Кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавање на расходите се извршува со постапка на разумна алокација на пресметковни периоди;

- Расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот

- Расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанало обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата.

3.2.2. Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени.

ГРОЗД АД Струмица

Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики. Каматите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

Ентитетот ги капитализира трошоците за позајмување кои можат да се припишат на стекнувањето, изградбата или производството на средство кое се квалификува, како дел од набавната вредност на тоа средство. Овие трошоци се капитализираат како дел од набавната вредност на одредено средство кога е веројатно дека тие ќе резултираат во идни економски користи за ентитетот и дека таквите трошоци ќе можат веродостојно да се измерат.

3.2.3. Пресметување на средства за плаќање и сметководствен третман на курсните разлики

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странски средства за плаќање во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи во годината на која се однесуваат.

Официјалните девизни курсеви користени за конверзија во денар на ставките од Извештајот за финансиска состојба искажани во странска валута на 31 декември 2019 и 2018 година се како следи:

	2019	2018
ЕУР	61,4856	61,495
УСД	54,9518	53,6887

3.2.4. Данок на добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Друштвото. Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Даночната основа за пресметување на данокот на добивка претставува износот на добивката која се утврдува во даночниот биланс. Основата за пресметување на данокот на добивка се утврдува како разлика меѓу вкупните приходи и вкупните расходи на даночниот обврзник во износи утврдени согласно со прописите за сметководство и сметководствените стандарди. Искажаниот финансиски резултат од билансот на успех се зголемува за непризнаените расходи и помалку утврдени приходи утврдени со законот за данок на добивка.

Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2018: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите временски разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

3.3. Заработувачка по акција

Друштвото ја прикажува основната заработувачка по акција од обичните акции. Пресметката на основната заработувачка по акција е направена со поделба на нето

ГРОЗД АД Струмица

добивката за годината која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

3.4. Нематеријални и материјални вложувања

3.4.1. Недвижности постројки и опрема (НПО)

3.4.1.1. Општа објава

Почетно, НПО се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Последователно, НПО се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста. Во изминатиот период, Друштвото вршело законска ревалоризација на НПО на крајот од годината со примена на официјално објавените коефициенти за ревалоризација од страна на Државниот Завод за Статистика кои одговараат на општиот индекс на пораст на цени, врз нивната набавна вредност и акумулирана амортизација. Ваква ревалоризација повеќе не се пресметува и евидентира. Ефект од спроведената ревалоризација е ревалоризациона резерва во рамките на вкупниот капитал, која до 2001 година се распоредува сразмерно на акционерската главница, законските резерви и нераспоредената добивка, а од 2002 година повеќе не се распоредува и се евидентира и искажува издвоено во билансот на состојба.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на НПО, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на НПО се книжи како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

Модел на ревалоризација

Недвижностите се евидентирани по ревалоризираната вредност, која ја преставува нејзината објективна вредност на датумот на ревалоризација намалена за последователната акумулирана депрецијација и последователните акумулирани загуби поради обезвреднување. Ревалоризациите треба да се прават со достатна редовност за да осигураат дека сметководствената вредност материјално не се разликува од онаа која би била утврдена користејќи ја објективната вредност на крајот на периодот за известување. Последна проценка е вршена за потребите на трансформацијата на општествениот капитал во средината на деведесеттите години од минатиот век.

3.4.1.2. Амортизација

Амортизацијата на НПО претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. НПО се амортизираат поединечно, се до нивниот целосен отпис. Земјиштето и инвестициите во тек не се амортизираат.

Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на НПО за 2019 година во однос на 2018 година се следните:

Недвижности	2,5-10%	2,5-10%
Деловен инвентар и Мебел	5-20%	5-20%
Компјутерска опрема и софтвер	25%	25%
Телекомуникациска опрема и возила	20-25%	20-25%

Сите стапки се зголемени за 50% поради работа во две и три смени

ГРОЗД АД Струмица

3.7. Залихи

Залихите се искажуваат според пониската од набавната вредност и нето реализационата вредност. Набавната вредност ги вклучува сите трошоци за доведување на залихите во нивна сегашна состојба. Нето реализационата вредност е проценета пазарна вредност намалена за сите продажни, транспортни и дистрибуциони трошоци потребни за нивна продажба.

Потрошокот на сировини и материјали и стоки се води по просечни цени.

Доколку набавната вредност или цената на чинење е повисока од нето продажната вредност залихите се сведуваат на нето продажната вредност.

3.8. Вложувања во подружници

Вложувањата во подружници се евидентирани во финансиските извештаи на Друштвото според нивната набавна вредност. Вложувања во подружници се сметаат оние вложувања каде Друштвото поседува контрола над гласачката сила (над 50%) во други друштва.

3.9. Вложувања во хартии од вредност

Друштвото вложувањата ги категоризира како вложувања расположливи за продажба и вложувања кои се чуваат до доспевање. Вложувањата расположливи за продажба се оние кои се чуваат неограничен период, но може да бидат продадени во секој момент и се класифицираат како нетековни средства.

Вложувањата кои се чуваат до доспевање се состојат од вложувања во краткорочни хартии од вредност (државни записи или благајнички записи) издадени од страна на државата или Народна Банка на Република Македонија и кои Друштвото ги чува во своето портфолио до нивното доспевање заради остварување на приходи од камати.

Почетно, вложувањата се искажани по набавна вредност, односно според износот на парични средства и еквиваленти на парични средства платени за нивна набавка. Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективната вредност определена според последната понудена пазарна цена на истите на датумот на билансот на состојба за оние за кои има активен пазар, додека за оние вложувања за кои не постои активен пазар се мерат според нивната набавна вредност намалена за евентуално нивно оштетување (стечај или ликвидација).

Последователно, сите вложувања кои се чуваат до доспевање се признаваат според амортизирана набавна вредност користејќи ја методата на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се признаваат непосредно во главнината, се додека вложувањето не се продаде, наплати или на друг начин отуѓи или додека не се утврди дека е оштетено, кога кумулативната добивка, односно загуба, која била претходно признаена во главнината, ќе се вклучи во нето добивката или загубата за периодот.

3.10. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.11. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансисрање. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на

ГРОЗД АД Струмица

билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање.

3.12. Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои ги поседува истото се третираат како сопствени (резервски) акции, се признаваат по нивната набавна вредност и се презентираат како намалување на капиталот на Друштвото. Сопствените акции се стекнуваат со нивно откупување на секундарниот пазар на хартии од вредност (берза) по тековни берзански цени со претходно донесени одлуки за нивно стекнување од страна на надлежните органи на управување на Друштвото. Стекнатите сопствени акции се признаваат по нивната набавна вредност во која што се вклучени и трансакционите трошоци (провизии) направени за нивното стекнување. Сопствените акции се отуѓуваат по пат на нивно повторно издавање (јавна или приватна понуда), како и со нетрговски преноси (залог и сл) согласно одредбите на Законот за хартии од вредност. Разликата што се јавува при отуѓувањето на сопствените акции помеѓу нивната набавна и продажна вредност се признава како премија на емитирани акции и се прикажува во рамките на вкупниот капитал на Друштвото.

(3) Законски резерви

Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби и со распоред на ревалоризационите резерви, а можат да се употребат за покривање на загубата. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката за тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 10% од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 10% од вредноста на основната главнина, истата може да биде употребена само за покривање на загуби. Доколку резервата надмине 10% од акционерскиот капитал на Друштвото, може да биде употребена за исплата на дивиденди со претходна одлука на Собранието на акционери.

(4) Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва се формира врз основа на извршената ревалоризација согласно изнесеното во точка 3.4. на овие белешки. Во согласност со законските прописи, салдото на ревалоризационата резерва по годишната пресметка се евидентира во рамките на капиталот. Оваа резерва не е предмет на распределба.

3.13. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности.

3.14. Користи на вработените

ГРОЗД АД Струмица

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националниот фонд. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси.

Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на два месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање. Друштвото нема направено резервирање за ова право на вработените бидејќи се смета дека сумата е незначајна за финансиските извештаи.

3.15. Резервации и неизвесности

(1) Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

(2) Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

3.16. Финансиски ризици и управување со финансиски ризици

3.16.1. Пазарен ризик

а) Ризик од курсни разлики

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид ризик. Според ова Друштвото е изложено на можните флукуации на странските валути, кое е сепак ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чиј валутен курс се смета за релативно стабилен. Можниот ефект е даден во табелата подолу.

ГРОЗД АД Струмица

б) Ценовен ризик

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на фер вредноста на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретните вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот. примарната изложеност на цената на капиталот произлегува од вложувањата во хартии од вредност и удели. Друштвото е изложено на ризик од промени на цените на вложувањата расположиви за продажба и истиот е надвор од контрола на Друштвото.

б) Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Друштвото има користено вакви кредити и позајмици, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик, но тој зависи од движењата на финансиските пазари и Друштвото нема начин истиот да го намали.

3.16.2. Ликвидносен ризик

Управувањето со ликвидносен ризик е централизирано во Друштвото.

Ликвидносниот ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребна готовина за сервисирање на своите обврски, и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

Друштвото не користи финансиски деривативи.

3.16.3. Кредитен ризик

Кредитниот ризик произлегува од пари и парични средства депозити во банки и финансиски институции, како и кредитна изложеност кон корпоративни клиенти од продажба, вклучувајќи ги побарувањата и обврзувањата.

Изложеноста на Друштвото на кредитен ризик е ограничена. Управувањето со кредитниот ризик се врши со превземање на соодветни мерки и активности од страна на друштвото. Во случај на неплаќање, Друштвото престанува со продажба на услуги на клиентите. Исто така, Друштвото нема значајни концентрации на кредитен ризик со оглед на големината на базата на клиенти која е со поединечно мали износи и со неповрзаност помеѓу клиентите. Со цел да ја осигура наплатата на побарувањата, Друштвото спроведува дејства: компензации со клиентите, покренување на судски спорови, вонсудски спогодби и сл. Друштвото нема изградено посебна политика со цел да се управува или да се намали кредитниот ризик.

3.16.4. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на одобрување на овие финансиски извештаи, не е извршена (или е извршена) контрола на данокот од добивка за 2017 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност. Раководството на Друштвото нема сознанија за било какви дополнителни околности кои можат да создадат потенцијални материјални обврски во тој поглед.

ГРОЗД АД Струмица

3.16.5. Управување со капиталниот ризик

Целите на Друштвото во врска со управувањето со капиталот се зачувување на способноста на Друштвото да продолжи да работи врз основа на претпоставката за континуитет за да се зачува оптимална капитална структура која би го намалила трошокот на капитал и би обезбедила приноси на сопствениците.

3.17. Утврдување на објективна вредност

Друштвото има политика за обелоденување на информации за објективна вредност на оние компоненти од средствата и обврските за кои се расположиви пазарни цени и за оние кај кои објективната вредност може значително да се разликува од сметководствената вредност. Во Република Македонија не постои доволно ниво на пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купопродажба на побарувања и други финансиски средства или обврски и одтука за истите во моментот не се расположиви пазарни цени. Како резултат на отсуство на активен пазар, објективната вредност не може да биде утврдена на веродостојна основа. Раководството на Друштвото ја проценува севкупната изложеност на ризик и во случаи кога проценува дека вредноста на средствата според која се евидентирани во сметководството не би можела да биде реализирана, се врши исправка на вредноста.

Раководството смета дека искажаните сметководствени износи се највалидни и најкорисни извештајни вредности при пазарни услови.

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, обврските кон добавувачи и обврските по кредити, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност во рок од максимум до една година од датумот на релативно кратка доспеаност во рок од максимум до една година од датумот на билансот на состојба, со исклучок на вложувањата расположливи за продажба кои имаат карактер на долгорочни средства и за кои објективната вредност е утврдена врз основа на последната пазарна цена на истите на датумот на билансот на состојба.

3.18. Континуитет

Друштвото постојано врши анализа во однос на принципот на континуитет и не се очекуваат неусогласености и напуштање на работењето или дејноста во наредниот период. Во иднина се очекува зголемување на обемот на работа и продолжување на својата дејност согласно со принципот на континуитет

3.19. Финансиски инструменти

3.19.1. Ризик од финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење по пат на користење на краткорочни и долгорочни кредити (не користи кредити - не се задолжува И своето работење го финансира исклучиво со сопствени средства) со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа, преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година е следната:

ГРОЗД АД Струмица

3.19.1. Ризик од финансирање во 000 денари

	2019	2018
Обврски по кредити	13.832	25.677
Пари и парични еквиваленти	102.619	105.524
Нето обврски (пари)	(88.787)	(79.847)
Вкупен капитал	883.157	804.116
% на задолженост	-10,05	-9,93

3.19.2. Ризик од девизна валута

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2019 и 2018 година по валути е следната:

	2019	2018
Средства во 000 ден		
ЕУР	15.309	10.854
УСД		
	15.309	10.854
Обврски во 000 ден		
ЕУР	(157)	2.719
УСД		
	(157)	2.719

Друштвото претежно е изложено на ЕУР. Изложеноста спрема ЕУР кај обврските ги вклучува и обврските по кредити од домашни банки кои имаат девизна клаузула и чија отплата во денари зависи од движењата на курсот на денарот во однос на Еврото.

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
СРЕДСТВА	2019	2018	2019	2018
ЕУР	(1.531)	(1.085)	1.531	1.085
УСД				
Нето Ефект	(1.531)	(1.085)	1.531	1.085

	Зголемувања за 10%		Намалувања за 10%	
СРЕДСТВА	2019	2018	2019	2018
ЕУР	16	(272)	16	272
УСД				
Нето Ефект	16	(272)	16	272

ГРОЗД АД Струмица

3.19.3. Кредитен ризик

Кредитниот ризик се јавува во случај кога купувачите на Друштвото нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Побарувањата од купувачи се состојат од голем број на поединечни салда. Овие побарувања не се обезбедени со било какво обезбедување во форма на меници, гаранции или друг вид на колатерал

Структурата на побарувања од купувачи според нивната доспеаност на 31 декември 2019 е како што следува:

Во (000) денари	Бруто износ	Исправка на вредноста	Нето износ
Недоспеани побарувања			
Доспеани побарувања			
- до 1 година	97.751		97.751
- од 1 до 3 години			
- над 3 години			

Структурата на побарувања од купувачи според нивната доспеаност на 31 декември 2018 е како што следува:

Во (000) денари	Бруто износ	Исправка на вредноста	Нето износ
Недоспеани побарувања			
Доспеани побарувања			
- до 1 година	82.122		82.122
- од 1 до 3 години			
- над 3 години			

3.19.4 Ризик од промена на каматите

Друштвото е изложено на ризик од промените на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други друштво или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годината е како што следува:

	во 000 денари	
	2019	2018
Финансиски средства		
<i>Некаматносни</i>		
- Парични средства	102.619	105.524
- Побарувања од купувачи	86.791	66.633
- Останати побарувања	10.960	15.489
	200.370	187.646
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни</i>		
- Обврски кон добавувачи	60.757	39.550

ГРОЗД АД Струмица

- Останати тековни обврски	5.556	8.329
	66.313	47.879
<i>Каматноносни со променлива каматна</i>		
- Кредити од банки	13.832	25.677
	13.832	25.677
Вкупно	80.145	73.556

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 2% поени на каматните стапки на користените кредити и дадени депозити во банки. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемување на добивката а негативните се намалување на добивката за соодветниот период.

	Зголемување за 2% поени		Намалување за 2% поени	
	Тековна година	Претходна година	Тековна година	Претходна година
Змени кредити	(277)	(514)	277	514
Дадени кредити	(277)	(514)	277	514

3.19.5. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година според нивната доспеаност:

Ризик од ликвидност 2019	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	Над 12 месеци	Вкупно
Парични средства	102.619				102.619
Купувачи		86.791			86.791
Останати побарувања			10.960		10.960
Дадени позајмици					-
Вложувања					-
	102.619	86.791	10.960	-	200.370
Добавувачи		60.757			60.757
Кредити			2.121	11.711	13.832
Останати обврски		5.168			5.168
	-	65.925	2.121	11.711	79.757
Ризик од ликвидност 2018	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	Над 12 месеци	Вкупно
Парични средства	105.524				105.524
Купувачи		66.633			66.633
Останати побарувања			15.489		15.489
Дадени позајмици					-
Вложувања					-

ГРОЗД АД Струмица

	105.524	66.633	15.489	-	187.646
Добавувачи		39.550			39.550
Кредити			4.194	21.483	25.677
Останати обврски		8.329			8.329
	-	47.879	4.194	21.483	73.556

Други објаснувачки белешки

Овие белешки се изразени во 000 ден. освен ако не е поинаку наведено.

ПРИХОДИ	во 000 денари	
4.ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА НА НЕПОВРЗАНИ ДРУШТВА	2019	2018
Приходи од продажба на добра (стоки) во земјата	265.423	259.916
Приходи од продажба на добра (производи) во странство	83.564	137.457
Приходи од продажба на материјали, резервни делови и отпадоци	824	5.714
ВКУПНО	349.811	403.087

5.ОСТАНАТИ ПРИХОДИ во 000 ден	2019	2018
Приходи од наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврските	91	1.061
Останати приходи од работењето	13.518	20.244
Приходи од употреба на сопствени производство	-	5.819
ВКУПНО	13.609	27.124

6.ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ во 000 ден	2019	2018
Приходи врз основа на позитивни курсни разлики од работењето со поврзани друштва	814	192
Приходи од орочени депозити	-	5
Приходи од вложувања во поврзани друштва	-	-
Приходи од вложувања во неповрзани друштва	13.842	14.314
Останати финансиски приходи	-	-
ВКУПНО	14.656	14.511

РАСХОДИ

7.ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ, МАТЕРИЈАЛИ, ЕНЕРГИЈА, РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	2019	2018
Трошоци за сировини и материјали (за производство)	134.411	148.733
Трошоци за материјали (за администрација)	256	1.519
Трошоци за енергија (за производство)	19.026	17.348
Трошоци за резервни делови, и материјали (за производство)	3.905	3.933
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за администрација, управа и продажба)	2.420	6.191
ВКУПНО	160.018	177.724

ГРОЗД АД Струмица

8.НАБАВНА ВРЕДНОСТ во 000 ден	2019	2018
Набавна вредност на продадени добра (стоки)	22.362	19.112
Набавна вредност на продадени нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинато работење	-	-
Набавна вредност на продадени материјали, рез. делови и отпа	813	916
ВКУПНО	23.175	20.028

9.ТРОШОЦИ ЗА УСЛУГИ во 000 ден	2019	2018
Транспортни услуги	1.580	2.005
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	739	793
Надворешни услуги за израб. на добра и изврш. на услуги	-	-
Услуги за одржување и заштита	5.418	12.038
Наем - лизинг	4.402	4.135
Комунални услуги	5.640	2.807
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саеми	1.553	2.169
Интелектуални услуги	-	-
Останати услуги	12.451	1.912
ВКУПНО	31.783	25.859

10.ПЛАТА, НАДОМЕСТОЦИ НА ПЛАТА И ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ во 000 ден	2019	2018
Бруто-Плата и надоместоци на плата-производство	50.620	49.617
Бруто-Плата и надоместоци на плата-администрација	-	-
Останати трошоци за вработените	8.096	5.876
ВКУПНО	58.716	55.493

11.ТРОШОЦИ ЗА АМОРТИЗАЦИЈА И РЕЗЕРВИРАЊА во 000 ден	2019	2018
Трошоци за амортизација	33.971	35.277
ВКУПНО	33.971	35.277

12.ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО во 000 ден.	2019	2018
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	401	305
Надоместоци на трошоци на вработените и подароци	656	736
Надоместоци на членови на УО	11.363	3.254
Трошоци за спонзорства и донации	1.365	780
Трошоци за репрезентација	1.552	1.953
Трошоци за осигурување	613	587
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	736	862
Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	552	954
Трошоци за сезонски работници по Договор на дело	20.379	21.275

ГРОЗД АД Струмица

Останати трошоци на работењето	10.454	15.160
ВКУПНО	48.071	45.866

13.ОСТАНАТИ РАСХОДИ во 000 ден	2019	2018
Расходи за дополнително одобрени попусти, рабат, рекламации и дадени примероци	888	2.534
Казни, пенали, надоместоци за штети и друго	-	2.449
Вредносно усогласување на краткорочни побарувања	1.294	1.142
Останати расходи од работењето	1.506	1.098
ВКУПНО	3.688	7.223

14.ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ во 000 ден	2019	2018
Расходи врз основа на камати од работењето со непов. друштва	748	1.066
Расходи врз основа на негативни курсни разлики од работењето со непов. друштва	946	161
ВКУПНО	1.694	1.227

15. Данок на добивка

При оданочувањето на добивката за 2019 и 2018 година како основа се зема финансискиот резултат во Билансот на успех коригиран за непризнаени расходи за даночни цели. Во продолжение ги даваме податоците за 2019 година со споредбени податоци за 2018 година

15. УТВРДУВАЊЕ НА ДАНОК НА ДОБИВКА во 000 денари	2019	2018
<i>Финансиски резултат на Биланс на успех</i>	<i>53.931</i>	<i>62.000</i>
<i>Непризнаени расходи за даночни</i>	<i>8.373</i>	<i>9.240</i>
<i>Исплатени надоместоци на трошоци и други лични примања од работен однос над утврдениот износ</i>	<i>5.557</i>	<i>3.064</i>
<i>Трошоци за репрезентација</i>	<i>1.175</i>	<i>1.758</i>
<i>Парични и даночни казни, пенали и казнени камати за ненавремена уплата на јавни давачки и на трошоци за присилна уплата.</i>	<i>61</i>	<i>2</i>
<i>Други усогласување на расходите</i>	<i>1.580</i>	<i>4.416</i>
<i>Намалување на д.основа-реинв. Доб.</i>	<i>(22.241)</i>	<i>(20.269)</i>
Даночна основа	40.063	50.971
Пресметан данок на добивка	4.311	5.097

16. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА во 000 ден	2019	2018
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции		
Нето добивка за годината	49.620	56.903
Нето добивка која им припаѓа на имателите на обични акции број на акции	49.620	56.903
Пондериран просечен број на обичните акции		
Издадени обични акции на 1 јануари		
Пондериран просечен број на обичните акции на 31.12.	25.551	25.551
Основна заработувачка по акција (во МКД)	1.942	2.227

ГРОЗД АД Струмица

ДОЛГОРОЧНИ СРЕДСТВА

17. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА по 000 ден.

Опис	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Фин.влож.	Вкупно
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2019	68.156	669.609	393.300	136.077	1.267.142
Зголемување	4.609	67.153	66.380	-	138.142
Инвестиции во тек		8.428	3.466	(67.536)	(55.642)
Пренос од инвестиции во тек		(54.265)	(61.945)		(116.210)
Намалување			(1.912)	(1.005)	(2.917)
Салдо на 31 Декември 2019 (тековна година)	72.765	690.925	399.289	67.536	1.230.515
Исправка на вредноста					2.523.248
Салдо на 1 Јануари 2019		362.127	330.129		692.256
Амортизација		12.423	15.080		27.503
Намалување			(1.912)		(1.912)
Салдо на 31 Декември 2019 (тековна година)		374.550	343.297	-	717.847
<i>Нејо смейк. Вред. на 01 јануари 2019 (преходна година)</i>	68.156	307.482	63.171	136.077	574.886
<i>Нејо смейк. Вред. на 31 Декември 2019 (тековна година)</i>	72.765	316.375	55.992	67.536	512.668

Во оваа белешка не се опфатени нематеријалните средства (софтвер 251.Илј.ден) и Биолошките средства во износ од 35.246Илј.ден .

Следува преглед на Биолошките средства:

17.А. БИОЛОШКИ СРЕДСТВА

ОПИС	Недовршени земј.произво ди	Осн.стад о	Обртно стадо	Насади (нето вред)	Сред.во подготов ка	ВКУПН О
Состојба на 01.01.2019	86	501	335	36.648	1.370	38.940
Зголемување-набавки	1.011	211	1.271	1.739	369	4.601
Намалување-продажби						-
Ожнеано-пренесено на залиха-активирано	(1.097)	(202)	(1.269)		(1.739)	(4.307)
Промена на вред. на биол.сред						-
Инвестиции во тек				2.817		2.817
Трошоци на аморти. на биол.сред.				(6.468)		(6.468)
Состојба на 31.12.2019 г	-	510	337	34.736	-	35.583
Нетековни биолошки средства		510		34.736		35.246
Тековни биолошки средства			337			337
Вкупно биолошки средства	-	510	337	34.736	-	35.583

ГРОЗД АД Струмица

18. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Долгорочните финансиски вложувања се однесуваат на вложување на друштвото во:

- Струмичко Поле АД Василево при што вкупниот влог изнесува 73.419 Илј. ден. односно 98.99% од основната главнина е во сопственост на ГРОЗД АД .

- Жито Струмица АД Струмица при што вкупниот влог во износ од 3.076.575 ЕУР, односно 88.27% од основната главнина е во сопственост на ГРОЗД АД .

ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (во 000 ден)

19. ЗАЛИХИ	2019	2018
Суровини и материјали на залиха	33.087	23.560
Отстапување од стандардните (плански) цени на суров и материјали	-	-
Залиха на резервни делови	1.736	1.866
Ситен инвентар во употреба	6.735	6.783
Амбалажа на залиха	3.139	7.431
Амбалажа во употреба	1.643	1.341
Автогуми на залиха и употреба	-	-
Вред.усогласув на зал. на Ситниот инв.Амбалажата и автогумите	-	-
Производство (изградба) во тек	23.646	22.079
Готови производи на склад	145.520	110.775
Одстапување од цените на производите	(2.205)	(923)
Стоки во продавница	1.466	1.022
Валкулиран данок на додадена вредност	-	-
Разлика во цени на стоките	-	(607)
СЕ ВКУПНО ЗАЛИХИ	214.767	173.327

20. АВАНСИ ДЕПОЗИТИ И КАУЦИИ

(За Сир.и мат.,рез.делови,Сит.инв.,амбалза и авто гуми)

	во 000 денари	
	2019	2018
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	1.964	1.964
Побарувања од поврзани друштва	-	-
Останати побарувања по аванси	2.180	1.644
ВКУПНО	4.144	3.608

ПАРИЧНИ СРЕДСТВА , ЕКВИВАЛЕНТИ И ПОБАРУВАЊА

	во 000 денари	
21. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	2019	2018
Парични средства на трансакциски сметки во денари	48.296	41.289
Парични средства на девизни сметки и благајни	54.318	64.235
ВКУПНО	102.614	105.524

22. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ (во 000 ден)

	2019	2018
Побарувања од купувачи во земјата	60.835	41.102
Побарувања од поврзани друштва	10.647	14.678
Побарувања од купувачи во странство	15.309	10.854
ВКУПНО	86.791	66.634

ГРОЗД АД Струмица

23. ПОБАРУВАЊА ОД ДРЖАВАТА во 000 ден	2019	2018
Данок на додадена вредност	1.119	2.820
Побарувања за повеќе платен данок на доб., данок на вк.прих и данок на прих. платен на стр. правно лице (задржан данок)	-	-
ВКУПНО	1.119	2.820

24. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА И ПОБАРУВАЊА ОД ВРАБОТЕНИТЕ И АВР во 000 ден.	2019	2018
Останати побарувања од вработените	1.525	1.532
Краткорочни обврзници-готовински еквиваленти	4.149	4.149
Вредносно усогласување на краткорочни финансиски вложувања	-	-
Останати побарувања и Активни Времениски Разграничувања	23	3.378
ВКУПНО	5.697	9.059

25. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ	2018	2019	2018	2019
Бр. на акции	Бр. на акции	Бр. на акции	МКД (000)	МКД (000)
Обични акции со право на глас	25.551	25.551	80.076	80.076
Откупени сопствени акции	-	-	-	-
Вкупно обични акции	-	25.551	80.076	80.076

Номиналната вредност на една акција изнесува 50 ЕУР.

Следните акционери имаат сопственост над 5% од акциите кои носат право на глас со состојба на 31 декември 2019 и 2018 година:

Акционер:	2019	2018
Васил Митев (73,13%)	19.198	19.198
Адинг ГРАДБА АД-Струмица (15,93%)	4.070	4.070

26. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ во 000 денари	2019	2018
Долгорочни обврски врз основа на заеми и кредити во земјата и странство	11.711	21.483
ВКУПНО	11.711	21.483

За обезбедување на кредитите друштвото има Договор за засновање на залог врз подвижни предмети и хартии од вредност (кои Друштвото ги поседува во Струмичко Поле АД и Жито Струмица АД) во форма на нотарски акт (со својство на извршна исправа), врз основа на договор за рамковен револвинг лимит и сите анекси кон истиот.

ГРОЗД АД Струмица

КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

	во 000 денари	
	2019	2018
27.КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ		
Обврски спрема добавувачи во земјата	60.763	36.294
Обврски спрема добавувачи од странство	(157)	2.719
Обврски спрема поврзани (зависни) друштва	-	386
Обврски од специфично работење	151	151
ВКУПНО	60.757	39.550

28.КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ ЗА ПРИМЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИИ во 000 ден.

	2019	2018
Обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата	-	20
Обврски за примени аванси, депозити и кауции од странство	-	-
ВКУПНО	-	20

29.КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ ЗА ДАНОЦИ, ПРИДОНЕСИ И ДРУГИ ДАВАЧКИ во 000 ден.

	2019	2018
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци на плата	1.288	1.234
Обврски по даноци и акцизи	825	1.832
Обврски за данок на непризнати расх. и помалку искажани	26	2.242
Обврски по основ на ДДВ	314	-
ВКУПНО	2.453	5.308

30.ОБВРСКИ СПРЕМА ВРАБОТЕНИТЕ во 000 ден

	2019	2018
Обврски за плата и надоместоци на плата	2.646	2.847
Останати обврски спрема вработените (платни дневни и др.)	69	42
ВКУПНО	2.715	2.889

31.ОСТАНАТИ КРАТК. ОБВРСКИ И КРАТКОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАЊА И ПБР во 000 ден

	2019	2018
Останати краткорочни обврски	388	112
Пасивни временски Разграничувања	-	-
ВКУПНО	388	112

32.КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ОБВРСКИ во 000 ден

	2019	2018
Краткорочни кредити и заеми во земјата	2.121	4.194
Останати обврски	-	-
ВКУПНО	2.121	4.194

За обезбедување и на кредитите друштвото има Договор за засновање на залог врз подвижни предмети и хартии од вредност (кои Друштвото ги поседува во Струмичко Поле АД и Жито Струмица АД) во форма на нотарски акт и извршна исправа, врз основа на договор за рамковен револвинг лимит и сите анекси кон истиот.

ГРОЗД АД Струмица

33. Поврзани субјекти:

во 000 денари						
Назив	Вид на поврзаност (друштво во сопственост на директорот, мажински сопственост)	Вид на деловниот однос (купувач, добавувач, кредитор и сл.)	салдо 2018	промет должи	промет побарува	салдо 2019
Струмичко Поле АД	98.98 % од акциите се во сопствено	Добавувач К-то220	80	944	599	425
Струмичко Поле АД	98.98 % од акциите се во сопствено	Купувач К-то 120	(12,508)	39,910	37,820	(10,418)
Жито Струмица АД	88.27 % од акциите се во сопствено	Добавувач К-то220		70	70	-
Жито Струмица АД	100 % влогот е сопствено ст на АД	Купувач К-то 120	(390)	17	69	(442)
Васе Митев	73.14 % акциите во АД ГРОЗД се	Доверител/ Должник-К-то 1456000007	14			14
Васе Митев	73.14 % акциите во АД ГРОЗД се во негова	Доверител/ Должник-К-то 1456000009	1,200			1,200

34. Неизвесни обврски

Даночни обврски

Со состојба на 31 декември 2019 година не се вршени контроли по основ на данок од добивка, данок на додадена вредност и персонален данок на доход, поради што евидентираните даночни обврски во финансиските извештаи не може да се сметаат за конечни.

Хипотеки и обезбедувања Белешка (26)

Гаранции:

Матичното друштво има непокриена платежна банкарска гаранција од НЛБ на износ од 1.800.000 денари.

ГРОЗД АД Струмица

35. СУДСКИ СПОРОВИ

Матичното друштво се јавува како тужител спрема Купувачи по основ на ненаплативи побарувања, во вкупна вредност на споровите од 261 Илј.ден.

На датумот на овие финансиски извештаи, не се евидентирани било какви резервирања од потенцијални загуби по основ на судски спорови. Раководството на Друштвото редовно ги анализира можните ризици од загуби по основ на тековни спорови. Иако резултатот од оваа проблематика не може секогаш со сигурност да се утврди, Раководството на Друштвото верува дека истите нема да резултираат во материјално значајни обврски.

36. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По 31 декември 2019 година – датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Во врска со Ковид 19, Раководството на Групата смета дека ова појава е некорективен последователен настан, а идните ефекти се уште неможат да бидат предвидени. Раководството ќе продолжи да го следи потенцијалното влијание и ќе ги превземе сите можни чекори за да ги ублажи ефектите, особено превзема мерки за заштита на здравјето на вработените и зачувување на работните места.